

2023/2024

Nom assignatura: Medicina i Cirurgia IV

Codi: 106696

Crèdits: 3

- **Professor/a de contacte**

- Nom: Joan Morote Robles
- Correu electrònic: juan.morote@uab.cat

- **Utilització d'idiomes a l'assignatura**

- Llengua vehicular majoritària: Català
- Grup íntegre en anglès: No
- Grup íntegre en català: No
- Grup íntegre en espanyol: No

- **Equip docent**

- Joan Morote Robles (UDH VH)
- Francesc Josep Moreso Mateos (UDH VH)
- Enric Trilla Herrera (UDH VH)
- Jaume Almirall Daly (UDH PT)
- Joan Prats López (UDH PT)
- Roser Torra Balcells (UDH SP)
- Joan Palou Redorta (UDH SP)
- M. Isabel Troya Saborido (UDH GTiP)
- Joan Josep Areal Calama (UDH GTiP)

- **Prerequisits**

- Coneixements bàsics de fisiopatologia general, de l'aparell urinari i genital masculí i de les bases anatòmiques i fisiològiques de l'organisme per entendre el procés d'envelliment.
- Coneixements bàsics d'anatomia humana, genètica, biologia molecular, farmacologia.
- Coneixement suficient sobre les bases psicològiques dels estats de salut i malaltia, així com un nivell adequat de coneixements en comunicació interpersonal i comportament professional.
- L'alumne adquireix el compromís de preservar la confidencialitat i secret professional de les dades a què pugui tenir accés com a conseqüència del seu aprenentatge als serveis assistencials. Mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions.
- L'alumne adquireix el compromís de no difondre el material docent que li sigui facilitat.

- **Objectius**

- L'objectiu global de l'assignatura és dotar l'alumne del coneixement de les habilitats i competències necessàries per diagnosticar i tractar les afeccions nefro-urològiques.
- Suposa, per tant, el coneixement dels aspectes generals i bàsics d'aquestes malalties i també oferir una visió emmarcada en el context global del pacient.

- **Competències (llistat segons memòria del grau)**

- Demostrar que comprèn les manifestacions de la malaltia sobre l'estructura i funció del cos humà.
- Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
- Donar adequadament al pacient i/o acompanyant la informació pertinent sobre el procés patològic, les bases i conseqüències, incloses les males notícies.
- Elaborar una orientació diagnòstica i establir una estratègia d'actuació raonada, valorant els resultats de l'anamnesi i l'exploració física, així com els resultats posteriors de les exploracions complementàries indicades.
- Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com dels malalts en fase terminal.
- Indicar les tècniques i procediments bàsics de diagnosi i analitzar i interpretar els resultats per precisar millor la naturalesa dels problemes.
- Obtenir i elaborar una història clínica que contingui tota la informació rellevant, estructurada i centrada en el pacient, tenint en compte tots els grups d'edat, sexe, els factors culturals, socials i ètnics.
- Realitzar un examen físic general i per sistemes, apropiat a l'edat del pacient i al sexe, de manera completa i sistemàtica i una valoració mental.

- **Resultats d'aprenentatge (llistat segons memòria del grau)**

1. Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.

2. Descriure l'afectació per òrgans i sistemes de l'aparell locomotor, de les malalties de la sang, del sistema cardiocirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, de les patologies infeccioses, dels sistemes endocrí, nerviós, genitourinari i de l'ancià.
3. Descriure les principals situacions patològiques de l'aparell locomotor, de la sang, dels òrgans del sistema cardiocirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, de les patologies infeccioses, dels sistemes endocrins, del sistema nerviós, del sistema genitourinari i de l'ancià.
4. Dissenyar el tractament en les principals patologies de la sang i sistema hematopoètic, del sistema cardiocirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, d'infeccioses, del sistema endocrí, del sistema nerviós, del sistema nerviós, del sistema nefrogenitourinari i retroperitoneal, de l'ancià i de l'aparell locomotor.
5. Dur a terme un examen físic adequat per a les principals patologies de la sang i sistema hematopoètic, del sistema cardiocirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, de malalties infeccioses, del sistema endocrí, del sistema nerviós, del sistema nefrogenitourinari i retroperitoneu, de l'ancià i de l'aparell locomotor.
6. Explicar els mecanismes pels quals la malaltia afecta l'estructura i la funció del cos humà.
7. Expressar el diagnòstic més probable en les principals patologies de la sang i sistema hematopoètic, del sistema cardiocirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, d'infeccioses, del sistema endocrí, del sistema nerviós, del sistema nerviós, del sistema nefrogenitourinari i retroperitoneal, de l'ancià i de l'aparell locomotor.
8. Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
9. Identificar la malaltia tumoral, el seu diagnòstic i maneig.
10. Indicar les exploracions complementàries adequades per al diagnòstic de les principals malalties de la sang i el sistema hematopoètic, del sistema cardiocirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, infeccioses, del sistema endocrí, del sistema nerviós, del sistema nefrogenitourinari i retroperitoneal, de l'ancià i de l'aparell locomotor.
11. Informar el pacient, adequadament i amb la màxima informació possible, sobre l'estat de salut, els passos diagnòstics, les exploracions complementàries i els tractaments.
12. Realitzar una història que orienti el diagnòstic de les principals malalties de la sang i del sistema hematopoètic, del sistema cardiocirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, de malalties infeccioses, del sistema endocrí, del sistema nerviós, del sistema nefrogenitourinari i retroperitoneu, de l'ancià i de l'aparell locomotor.
13. Valorar les modificacions dels paràmetres clínics en les diferents edats.

- **Continguts**

- Teoria (28 h)***

1. Introducció a la urologia. Signes, símptomes i síndromes.
2. Malformacions urinàries i genitals masculines.
3. Patologia benigna del penis i uretra.
4. Patologia benigna escrotal.
5. Litiasi urinària.
6. Patologia vesical benigna, funcional i incontinència urinària.
7. Infecció en urologia.
8. Hiperplàsia benigna de pròstata.
9. Traumatismes urològics.
10. Masses renals i patologia retroperitoneal
11. Tumors d'uroteli.
12. Càncer de pròstata.
13. Càncer genital masculí.
14. Andrologia.
15. Insuficiència renal aguda.
16. Malaltia renal crònica.
17. Trastorns hidroelectrolítics I. Regulació del volum circulant, hiponatrèmia i hipernatrèmia. Hipocalcèmia i hipercalcèmia.
18. Trastorns hidroelectrolítics II. Hipopotassèmia i hiperpotassèmia. Alcalosi i acidosi.
19. Tractament renal substitutiu: diàlisi i tractament conservador.
20. Tractament renal substitutiu: Trasplantament renal.
21. Nefropatia diabètica.
22. Nefropaties glomerulars I.
23. Nefropaties glomerulars II.
24. Nefropaties secundàries a malalties sistèmiques.
25. Nefropaties intersticials.
26. Nefropaties d'origen vascular.
27. Hipertensió i risc cardiovascular.
28. Nefropaties hereditària.

Seminaris (2h)

1. Escenari clínic urològic
2. Escenari clínic nefrològic

PLab/Simulació (2h)

1. Escenari clínic urològic
2. Escenari clínic nefrològic

UROLOGIA UD HUGTiP:

Data		Horari	Classe	Classes	Professor
12-2-24	Dill	11:30-12:30	1	Malformacions urinàries i genitals masculines	Gonzalez
14-2-24	Dimc	11:30-12:30	2	Introducció a la urologia. Signes, símptomes i síndromes	Areal
16-2-24	Div	11:30-12:30	3	Uropatia Obstructiva	Areal
19-2-24	Dill	11:30-12:30	4	Patologia benigna del penis i uretra i escrot	González
21-2-24	Dimc	11:30-12:30	5	Patologia vesical benigna, funcional i incontinència urinària	Gago
23-2-24	Div	11:30-12:30	6	Infecció en urologia	Gonzalez
26-2-24	Dill	11:30-12:30	7	Litiasi urinària	Alves
28-2-24	Dimc	11:30-12:30	8	Hiperplàsia benigna de pròstata	Areal
1-3-24	Div	11:30-12:30	9	Traumatismes Urològics	Areal
4-3-24	Dill	11:30-12:30	10	Masses renals i patologia retroperitoneal	Gonzalez
6-3-24	Dimc	11:30-12:30	11	Tumors d'uroteli	Servian
8-3-24	Div	11:30-12:30	12	Càncer de pròstata	Areal
11-3-24	Dill	11:30-12:30	13	Càncer genital masculí	Gonzalez
12-3-24	Dim	11:30-12:30	14	Andrologia	Sanromà

Data		Horari	Seminari	Classes	Professor
22-2-24	Dij	12:30-13:30	Seminari Grup 1		Areal / Gonzalez
27-2-24	Dimt	12:30-13:30	Seminari Grup 2		Areal / Gonzalez
29-2-24	Dij	12:30-13:30	Seminari Grup 3		Areal / Gonzalez
21-3-24	Dij	12:30-13:30	PSCA Grup 1		Areal / Gonzalez
2-4-24	Dimt	12:30-13:30	PSCA Grup 2		Areal / Gonzalez
3-4-24	Dimc	12:30-13:30	PSCA Grup 3		Areal / Gonzalez
4-3-24	Dij	12:30-13:30	PSCA Grup 4		Areal / Gonzalez

UROLOGIA UD HUGTIP:

106696 - MIC 4 - 3 cr. - OB- 2N SEM			
NEF (1,5 CR) : Nefrologia			
URO (1,5) : Urologia			
Tipologia		Grups	Hores
TE 28 H	NEF	1	14
	URO		14
SEM 2 H	NEF	3	1
	URO		1
PSCA 2 H	NEF	4	1
	URO		1

TIPOLOGIES	
TE	Teoria
PSCA	Pràctica Simulació Clínica Avançada Humans
SEM	Seminaris

UD HUGTIP CURS 2023/24 HORARI DE PRÀCTIQUES DE 4t CURS GRAU v. 22.06.2023																
SEGON SEMESTRE																
GRUP	12/02/2024 16/02/2024	19/02/2024 23/02/2024	26/02/2024 01/03/2024	04/03/2024 08/03/2024	11/03/2024 15/03/2024	18/03/2024 22/03/2024	02/04/2024 05/04/2024	08/04/2024 12/04/2024	15/04/2024 19/04/2024	22/04/2024 26/04/2024	29/04/2024 03/05/2024	06/05/2024 10/05/2024	13/05/2024 17/05/2024	20/05/2024 24/05/2024	27/05/2024 31/05/2024	
	14a-5d	15a-5d	16a-5d	17a-5d	18a-4d*	19a-5d	20a-4d*	21a-5d	22a-5d	23a-5d	24a-4d*	25a-5d	26a-5d	27a-4d*	28a-5d	
1	ORL	REU	AIM-ABP	HEM	DIG	NEF	URO	DIG	AIM-ABP	CGD	OBS	AIM-ABP	G1			
2	HEM			G1	REU	CGD	URO	DIG	G1	NEF	OBS	OBS	G1			
3	DIG	CGD	NEF	9-10 h	ORL	REU	HEM		9-10 h	OBS			9-10 h		OBS	
4	CGD	DIG	URO	AIM-ABP	NEF	OBS			AIM-ABP	REU	HEM		AIM-ABP			
5	NEF	URO	DIG	G2	CGD		OBS		G2				G2			
6	URO	NEF	CGD	10-11 h	DIG			OBS	10-11 h	URO			10-11 h	REU	HEM	
7	COT		AIM-ABP	HEM	REU	NEF	DIG	CGD	URO	AIM-ABP		ORL	OBS		AIM-ABP	
8	OBS	HEM	G3	COT	REU			DIG	G3	NEF	URO	CGD	G3			
9	OBS	URO	9-10 h	ORL	COT		REU	HEM	9-10 h	DIG	NEF	URO	CGD		9-10 h	
10	NEF	URO	AIM-ABP	OBS	DIG	CGD	ORL	COT	AIM-ABP	REU	HEM		ORL		AIM-ABP	
11	OBS	REU	G4	URO	HEM			NEF	G4				G4			
12	REU	OBS	10-11 h		NEF	HEM	CGD	ORL	10-11 h	URO	DIG		COT		10-11 h	

PROFESSORAT Urologia UD HUGTIP:

Joan Areal Calama

jareal.germanstrias@gencat.cat

Carlos González Satué

cgonzalezs.germanstrias@gencat.cat

Jose Luís Gago Ramos

jlago.germanstrias@gencat.cat

Mario Alves Oliveira

mjalvesoli.germanstrias@gencat.cat

Pol Servian Vives

pservian.germanstrias@gencat.cat

Anna Sanromà Salvà

asanromas.germanstrias@gencat.cat

- **Metodologia**

- Aquesta guia descriu el marc, els continguts, la metodologia i les normes generals de l'assignatura, d'acord amb el pla d'estudis vigent. L'organització final de l'assignatura respecte al nombre i la mida dels grups, la distribució al calendari i les dates d'avaluació, els criteris específics d'avaluació i la revisió d'exàmens, es concreten en cadascuna de les unitats docents hospitalàries (UDH). Aquesta informació es difondrà a l'alumnat utilitzant a cada UD els mitjans més adequats, pàgines web, Moodle, primer dia de classe de l'assignatura i mitjançant els professors responsables de l'assignatura a cada UDH.
- Els professors actualment designats pels departaments com a responsables de l'assignatura a nivell de Facultat i de les UDH són:
- Departaments responsables: Medicina i Cirurgia
- Responsables de Facultat: Joan Morote Robles i Roser Torra Balcells
- Responsable d'assignatura en les UDH: Responsable de Medicina i Responsable de Cirurgia

UDH	Responsable assignatura	Responsable de Medicina	Responsable de Cirurgia
Germans Trías i Pujol	Isabel Troya Saborido	M. Isabel Troya Saborido	Juan José Areal Calama
Parc Taulí	Jaume Almirall Daly	Jaume Almirall Daly	Joan Prats López
Sant Pau	Joan Palou Redorta	Roser Torra Balcells	Joan Palou Redorta
Vall d'Hebron	Joan Morote Robles	Francesc J. Moreso Mateos	Enrique Trilla Herrera

e- mails:

Joan Morote Robles	juan.morote@vallhebron.cat
Francesc Josep Moreso Mateos	francescjosep.jmoreso@vallhebron.cat
Enrique Trilla Herrera	enrique.trilla@vallhebron.cat
Jaume Almirall Daly	jalmirall@tauli.cat
Joan Prats López	JPrats@tauli.cat
Roser Torra Balcells	rtorra@fundacio-puigvert.es
Joan Palou Redorta	jpalou@fundacio-puigvert.es
M. Isabel Troya Saborido	mitroya.germanstrias@gencat.cat
Juan José Areal Calama	jareal.germanstrias@gencat.cat

- **Activitats formatives**

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminaris especialitzats PLabs/Simulació	4	0,16	1, 2, 3, 4, 11, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13
Teoria (TE)	28	1,12	1, 2, 3, 4, 11, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13
Tipus: Autònomes			
Estudi personal/Lectura d'articles Lectura/informes d'interès /Avaluacions	43	1.72	

- **Avaluació**

L'alumne podrà ésser avaluat de l'assignatura mitjançant Avaluació Continuada i/o Prova Final de Síntesi.

1. Avaluació continuada 10 d'abril del 24

Mètode:

Consistirà en quatre evidències d'avaluació amb dues tipologies d'avaluació diferents, sense superar-ne cap el 50% de la qualificació global de l'avaluació continuada.

Es realitzaran dues evidències d'avaluació continuada de cadascuna de les dues matèries de l'assignatura (Urologia i Nefrologia) un cop conclòs el temari de cadascuna. Per a ambdues matèries es farà una evidència d'avaluació de les classes teòriques i una altra de seminari i Plab/Simulació.

Una evidència d'avaluació (examen parcial) de cada matèria representarà el 40% de la nota de l'avaluació continuada. Aquesta avaluació serà tipus test amb resposta múltiple i una de sola certa. El total de preguntes serà de 40, valorades en 1 punt, i es restarà 0,25 punts per cada resposta incorrectes. El contingut de l'examen parcial serà el de les classes teòriques, seminaris, Plab/Simulació.

Es realitzaran dues evidències d'avaluació més dels seminaris i Plab/simulació, per a cadascuna de les matèries de l'assignatura (Urologia i Nefrologia. pel professor que imparteix aquestes tipologies docents, a través d'un sistema avaluable tipus rúbrica. Cadascuna de aquestes avaluacions representarà el 10% de la nota global de l'avaluació continuada.

Ambdues matèries (Urologia i Nefrologia) tindran un pes a l'avaluació continuada del 50% (40+10), que faran un total de 100% (80+20)

Caldrà haver realitzat les quatre evidències d'avaluació continuades per aprovar l'assignatura mitjançant aquesta modalitat d'avaluació.

Superació de l'avaluació continuada:

Es considerarà superada l'avaluació continuada quan s'hagi obtingut una nota de 5 o superior en cadascuna de les quatre evidències d'avaluació.

L'alumne que no hagi obtingut l'avaluació d'alguna de les quatre evidències d'avaluació (2 parcials i 2 avaluacions de PLAB/simulació) es considerarà no presentat i haurà de presentar-se a la prova final de síntesi.

Millorar la qualificació de l'avaluació continuada

Es podrà millorar la qualificació obtinguda a l'avaluació continuada renunciat a la nota obtinguda i presentant-se a la prova de síntesi final. No es pot millorar la qualificació d'alguna de les dues matèries (Urologia o Nefrologia).

2. Prova final de síntesi

L'alumne que no desitgi fer avaluació continuada s'ha de presentar a la prova final de síntesi. Atès que aquest supòsit ja està contemplat a l'avaluació ordinària de l'assignatura, no caldrà que l'alumne sol·liciti aquesta modalitat per a ser avaluat. Quant no es superi la prova final de síntesi l'alumne tindrà l'opció de presentar-se a la seva recuperació.

Mètode:

S'han de presentar els alumnes que no hagin superat l'avaluació continuada o els que hagin optat per aquesta via. Serà un examen amb 100 preguntes de resposta múltiple i una només certa, penalitzant-se les respostes incorrectes amb 0.25 punts. Es considerarà aprovada l'assignatura amb una nota de 5 o superior.

Recuperació de la prova final de síntesi

18 de JUNY 2024 15.00h MIC4® Recuperació

Mètode:

S'han de presentar els alumnes que no hagin superat la prova final de síntesi. Serà un examen amb 100 preguntes de resposta múltiple i una només certa, penalitzant-se les respostes incorrectes amb 0.25 punts. Es considerarà aprovada l'assignatura amb una nota de 5 o superior.

3. Qualificació final

Mètode:

Les puntuacions entre 5.00 i 6.99 seran qualificades com a aprovat, entre 7.00 i 8.99 com a Notable, i de 9.00 o superior com a excel·lent. Es podran concedir les matrícules d'honor corresponents als alumnes que hagin obtingut les qualificacions més altes entre els excel·lents.

4. Impugnació de preguntes a les proves de resposta múltiple

Els alumnes podran manifestar la manca d'enteniment o possibles errors produïts en la formulació de les preguntes durant les proves, o el desacord amb la resposta donada com a vàlida fins a un màxim de 24 hores després de fer la prova al professor responsable de l'assignatura. El professor responsable decidirà la validesa o anul·lació de la pregunta.

5. Revisió d'exàmens

L'alumne podrà sol·licitar la revisió de les activitats d'avaluació continuada, la prova final de síntesi i la recuperació. La data, horari i lloc de la revisió s'especificarà a cada unitat docent pel professor responsable de l'assignatura i començarà com a mínim 24 hores després de la publicació de les qualificacions o del vostre anunci públic.

- **Activitats d'avaluació**

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Evaluació continuada	100%			
Prova parcial d'Urologia (Test de resposta única)	40%			
Prova parcial de Nefrologia (Test de resposta única)	40%			
Avaluació Seminaris/PLAB/Simulació urologia (In situ tipo rúbrica)	10%			
Avaluació Seminaris/PLAB/Simulació nefrologia (In situ tipo rúbrica)	10%			
Avaluació única /Proba final de síntesi	100%			
Examen tipo test de reposta única.	100%	6	0,24	1, 2, 3, 4,
Recuperació proba final de síntesi	100%			
En circumstancies especials el professor podrà realitzar un altre tipus de d'activitat avaluat iva	100%			11, 5, 6, 7,

• **Bibliografia**

Urologia

- Urología Práctica. 5 ed. E Broseta, A Budía, JP Burgués, S Luján. Ed. Elsevier. 2020.
- Smith and Tanagho's General Urology (Smith's General Urology). 19th Edition. JW McAninch, TF Lue. Ed. MacGraw-Hill. 2019.
- Campbell-Walsh Wein Urology. 12th edition. AJ Wein, LR. Kavoussi, AW Partin, CA Peters. Ed. Elsevier. 2020.
- Hinman's Atlas of Urologic Surgery, 4th edition. JA Smith , SS Howards, GM Preminger, RR Dmochowski, Ed. Elsevier. 2017.

Nefrologia

- Farreras-Rozman. Medicina Interna 19ª edició. 2020. Ed Panamericana
- Nefrologia al dia: <https://nefrologiaaldia.org/>
- Nefrologia Hernando. 5ª edició 2022. Ed Panamericana

MEDICINA I CIRURGIA IV
PROGRAMA NEFROLOGIA
CURS 2023-2024

Assignatura:	Nefrologia
Codi:	106696
Curs:	4rt
Semestre:	2on
Responsable:	Dra. Maribel Troya Saborido mitroya.germanstrias@gencat.cat
Activitats formatives:	
Classes teòriques	14h
Seminaris de casos clínics	1h
Pràctica simulació clínica avançada humans	1h

1. PROFESSORAT:

Jordi Ara i Rei
Laura Cañas Solé
Javier Juega Mariño
María Molina Gómez
Víctor López Baez
Gregorio Romero
Maribel Troya Saborido

2. PREREQUISITS

- Coneixements bàsics de fisiopatologia general, de l'aparell urinari i de les bases anatòmiques i fisiològiques de l'organisme per entendre el procés d'envelliment.
- Coneixements bàsics d'anatomia humana, genètica, biologia molecular, farmacologia.

- Coneixement suficient sobre les bases psicològiques dels estats de salut i malaltia, així com un nivell adequat de coneixements en comunicació interpersonal i comportament professional.
- L'alumne adquireix el compromís de preservar la confidencialitat i secret professional de les dades a què pugui tenir accés com a conseqüència del seu aprenentatge als serveis assistencials. Mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions.
- L'alumne adquireix el compromís de no difondre el material docent que li sigui facilitat.

3. OBJECTIUS

- a. L'objectiu global de l'assignatura és dotar l'alumne del coneixement de les habilitats i competències necessàries per diagnosticar i tractar les afeccions nefrològiques.
  - Identificar els principals problemes del sistema renal, concretats en :
    - Lesió aguda del dany renal
    - Lesió crònica del dany renal
    - Alteracions urinàries (proteïnúria, hematuria, oligúria-anúria-poliúria, nictúria)
    - Hipertensió arterial
    - Patologies associades a dany renal
    - Patologies renals hereditàries
- b. Suposa, per tant, el coneixement dels aspectes generals i bàsics d'aquestes malalties i també oferir una visió emmarcada en el context global del pacient.
  - Conèixer les bases teòriques dels **mètodes diagnòstics** del sistema renal, concretats en:
    - Exploració física: valoració hemodinàmica, cardiopulmonar i de l'estat d'hidratació, palpació abdominal, genitals externs, pell i valoració neurològica
    - Analítica urinària: proteïnúria, albuminúria, sediment d'orina, cultius
    - Funcionalisme renal: filtrat glomerular, acidificació urinària, concentració-dilució d'orina
    - Dades de laboratori general: ionograma, osmolaritat, càlci, fòsfor, magnesi, equilibri àcid-base. Paràmetres hematològics i proteïnograma. Paràmetres immunològics: sistema del complement i marcadors de malalties sistèmiques.
    - Dades hormonals: suprarrenal, eix renina-angiotensina-aldosterona, tiroïdals i paratiroïdals.

- Exploració radiològica: radiografia simple, ecografia renal, ecografia-doppler, Ecografia vascular, TC i RM aplicats a l'estudi del sistema renal, pielografia, angiografia
  - Exploracions isotòpiques: renograma, gammagrafia renal.
  - Biòpsia renal: indicacions, metodologia i interpretació dels resultats
  - Mesura de la pressió arterial
  - Fons d'ull
- Conèixer el diagnòstic i la terapèutica mèdiques de les principals **malalties** del sistema renal, concretades en :
- Alteracions de la hidratació corporal
  - Alteracions d'osmolaritat extracel·lular: natrèmia
  - Alteracions calcièmia
  - Alteracions metabòliques de l'equilibri àcid-base
  - Alteracions del metabolisme fòsfor-càlcic
  - Insuficiència renal aguda
  - Immunopatologia de les glomerulonefritis
  - Síndrome nefròtica
  - Glomerulonefritis agudes i cròniques
  - Insuficiència renal crònica: fisiopatologia, clínica, tractament i tècniques de tractament renal substitutiu
  - Ús de fàrmacs en la insuficiència renal: Nefrotoxicitat
  - Nefropaties secundaries i malalties sistèmiques
  - Nefropaties vasculares parenquimatoses
  - Patologia dels grans vasos renals
  - Tubulopaties
  - Malalties quístiques renals
  - Malalties renals hereditàries
  - Infecció urinària
  - Infeccions sistèmiques de l'aparell urogenital: tuberculosi i parasitosis

4. COMPETÈNCIES

a. Competències

- Demostrar que comprèn les manifestacions de la malaltia sobre l'estructura i funció del cos humà.
- Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.

- Donar adequadament al pacient i/o acompanyant la informació pertinent sobre el procés patològic, les bases i conseqüències, incloses les males notícies.
- Elaborar una orientació diagnòstica i establir una estratègia d'actuació raonada, valorant els resultats de l'anamnesi i l'exploració física, així com els resultats posteriors de les exploracions complementàries indicades.
- Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com dels malalts en fase terminal.
- Indicar les tècniques i procediments bàsics de diagnosi i analitzar i interpretar els resultats per precisar millor la naturalesa dels problemes.
- Obtenir i elaborar una història clínica que contingui tota la informació rellevant, estructurada i centrada en el pacient, tenint en compte tots els grups d'edat, sexe, els factors culturals, socials i ètnics.
- Realitzar un examen físic general i per sistemes, apropiat a l'edat del pacient i al sexe, de manera completa i sistemàtica i una valoració mental.

b. Resultats d'aprenentatge

1. Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
2. Descriure l'afectació per òrgans i sistemes de l'aparell locomotor, de les malalties de la sang, del sistema cardiorcirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, de les patologies infeccioses, dels sistemes endocrí, nerviós, genitourinari i de l'ancià.
3. Descriure les principals situacions patològiques de l'aparell locomotor, de la sang, dels òrgans del sistema cardiorcirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, de les patologies infeccioses, dels sistemes endocrins, del sistema nerviós, del sistema genitourinari i de l'ancià.
4. Dissenyar el tractament en les principals patologies de la sang i sistema hematopoètic, del sistema cardiorcirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, d'infeccioses, del sistema endocrí, del sistema nerviós, del sistema nerviós, del sistema nefrogenitourinari i retroperitoneal, de l'ancià i de l'aparell locomotor.
5. Dur a terme un examen físic adequat per a les principals patologies de la sang i sistema hematopoètic, del sistema cardiorcirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, de malalties infeccioses, del sistema endocrí, del sistema nerviós, del sistema nefrogenitourinari i retroperitoneu, de l'ancià i de l'aparell locomotor.
6. Explicar els mecanismes pels quals la malaltia afecta l'estructura i la funció del cos humà.
7. Expressar el diagnòstic més probable en les principals patologies de la sang i sistema hematopoètic, del sistema cardiorcirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, d'infeccioses, del sistema endocrí, del sistema nerviós, del sistema nerviós, del sistema nefrogenitourinari i retroperitoneal, de l'ancià i de l'aparell locomotor.

8. Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
9. Identificar la malaltia tumoral, el seu diagnòstic i maneig.
10. Indicar les exploracions complementàries adequades per al diagnòstic de les principals malalties de la sang i el sistema hematopoètic, del sistema cardiorcirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, infeccioses, del sistema endocrí, del sistema nerviós, del sistema nefrogenitourinari i retroperitoneal, de l'ancià i de l'aparell locomotor.
11. Informar el pacient, adequadament i amb la màxima informació possible, sobre l'estat de salut, els passos diagnòstics, les exploracions complementàries i els tractaments.
12. Realitzar una història que orienti el diagnòstic de les principals malalties de la sang i del sistema hematopoètic, del sistema cardiorcirculatori, de l'aparell digestiu, de l'aparell respiratori, de malalties infeccioses, del sistema endocrí, del sistema nerviós, del sistema nefrogenitourinari i retroperitoneu, de l'ancià i de l'aparell locomotor.
13. Valorar les modificacions dels paràmetres clínics en les diferents edats.

5. METODOLOGIA DOCENT. ACTIVITATS FORMATIVES

La metodologia docent es basarà en classes teòriques i seminaris sobre la nefrologia.

Les classes teòriques s'impartiran de forma expositiva, per tal transmetre a l'alumne els coneixements necessaris per poder desenvolupar l'aprenentatge pràctic.

A les pràctiques clíniques assistencials els alumnes aprendran i practicaràn la valoració nefrològica dels pacients afectes de malaltia renal i hipertensió.

El seminari i pràctica de simulació es basarà en un cas clínic, resums dinàmics i simulació-aplicació pràctica sota la tutoria d'un o dos professors, analitzant les informacions clíniques i les proves diagnòstiques necessàries.

Segons la situació epidemiològica pel SARS-Cov2 i les directrius de la Universitat Autònoma de Barcelona i del propi Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, pot variar la metodologia docent emprada.

6. AVALUACIÓ

a. Avaluació final de l'assignatura 'Medicina i Cirurgia IV'

Mètode:

Consistirà en el sumatori de les dues parts que consta l'assignatura 'Medicina i Cirurgia IV' (Nefrologia i Urologia). Ambdues matèries (Nefrologia i Urologia) tindran un pes a l'avaluació continuada del 50% (40 (examen tipus test) +10 (seminari+ pràctica simulació), que faran un total de 100% (80+20).

La part de Nefrologia consistirà en una avaluació un cop conclòs el temari teòric, seminari i pràctica simulació. La prova representarà el 40% de la nota de l'avaluació de la assignatura 'Medicina i Cirurgia IV' .

Aquesta avaluació serà tipus test amb resposta múltiple i una de sola certa. El total de preguntes serà de 40, valorades en 1 punt, i es restarà 0,25 punts per cada resposta incorrectes. El contingut de l'examen parcial serà el de les classes teòriques, seminaris, Plab/Simulació.

Es realitzarà una avaluació dels seminaris i Plab/simulació de Nefrologia, pel professor que imparteix aquestes tipologies docents, a través d'un sistema avaluable tipus rúbrica. Aquesta avaluació representa el 10% de la nota global de l'avaluació continuada.

Caldrà haver realitzat les quatre evidències d'avaluació (Nefrologia i Urologia) per aprovar l'assignatura mitjançant aquesta modalitat d'avaluació.

Superació de l'avaluació:

Es considerarà superada l'avaluació continuada quan s'hagi obtingut una nota de 5 o superior en cadascuna de les quatre evidències d'avaluació.

L'alumne que no hagi obtingut l'avaluació d'alguna de les quatre evidències d'avaluació (2 parcials i 2 avaluacions de PLAB/simulació) es considerarà no presentat i haurà de presentar-se a la prova final de síntesi.

Millorar la qualificació de l'avaluació continuada

Es podrà millorar la qualificació obtinguda a l'avaluació continuada renunciat a la nota obtinguda i presentant-se a la prova de síntesi final. No es pot millorar la qualificació d'alguna de les dues matèries (Urologia o Nefrologia).

b. Qualificació final

Mètode:

Nota numèrica (amb un decimal)	Nota qualitativa
0-4,99	Suspès
5-6,99	Aprovat
7-8,99	Notable
>9-10	Excel·lent o Matrícula d'Honor

Es podran concedir les matrícules d'honor corresponents als alumnes que hagin obtingut les qualificacions més altes entre els excel·lents.

c. Impugnació de preguntes a les proves de resposta múltiple

Els alumnes podran manifestar la manca d'enteniment o possibles errors produïts en la formulació de les preguntes durant les proves, o el desacord amb la resposta donada com a vàlida fins a un màxim de 24 hores després de fer la prova al professor responsable de l'assignatura. El professor responsable decidirà la validesa o anul·lació de la pregunta.

d. Revisió d'exàmens

L'alumne podrà sol·licitar la revisió de les activitats d'avaluació continuada, la prova final de síntesi i la recuperació. La data, horari i lloc de la revisió s'especificarà a cada unitat docent pel professor responsable de l'assignatura i començarà com a mínim 24 hores després de la publicació de les qualificacions o del vostre anunci públic.

Prova avaluació el 10/4/2024 de 11.30-13.30h

Prova recuperació el 18/6/2024

7. CLASSES

a. Classes teòriques

	TEMA	DATA	HORA	PROFESSOR
1	Insuficiència renal aguda	12/2/2024	12.30-13.30	Dr. Ara
2	Malaltia renal crònica	14/2/2024	12.30-13.30	Dra. Molina
3	Transtorns hidroelectrolítics I.	16/2/2024	12.30-13.30	Dra. Molina
4	Transtorns hidroelectrolítics II.	19/2/2024	11.30-12.30	Dra. Troya
5	Tractament renal substitutiu: diàlisi i tractament conservador	21/2/2024	12.30-13.30	Dra. Troya
6	Tractament renal substitutiu: Trasplantament renal	23/2/2024	12.30-13.30	Dr. Cañas
7	Nefropatia diabètica i obesitat	26/2/2024	12.30-13.30	Dr. Molina
8	Nefropatia glomerular I	28/2/2024	11.30-12.30	Dra. Ara
9	Nefropatia glomerular II	1/03/2024	12.30-13.30	Dra. Ara
10	Nefropaties secundàries a malalties sistèmiques	4/3/2024	12.30-13.30	Dra. Molina
11	Nefropaties intersticials	6/03/2024	12.30-13.30	Dr. Juega
12	Hipertensió i risc cardiovascular	11/3/2024	12.30-13.30	Dra. Troya
13	Nefropatia d'origen vascular	12/3/2024	12.30-13.30	Dra Troya
14	Nefropaties hereditàries	13/3/2024	11.30-12.30	Dra. Graterol

Temari:

- 1. Insuficiència renal aguda (Dr. Ara) 12/2/2024**
  - Tipus d'insuficiència renal aguda
  - Necrosi tubular aguda: fisiopatologia (fases), causes, clínica, factors pronòstics, tractament i evolució
  - Criteris de tractament urgent substitutiu
- 2. Malaltia renal crònica (Dra. Molina) 14/2/2024**
  - Definició, etiologia, mecanisme progressió
  - Fisiopatologia dels trastorns urèmics (calci, fòsfor, hormonal...)
  - Clínica per sistemes
  - Semiologia renal, cardiopulmonar, neurològica, digestiva, hematològica i immunològica
  - Manifestacions urgents
  - Prevenció secundària
- 3. Trastorns hidroelectrolítics I (Dra. Molina) 16/2/2024**
  - Regulació del volum circulant
  - Hiponatrèmia
  - Hipernatrèmia.
  - Hipocalcèmia
  - Hipercalcèmia.
- 4. Trastorns hidroelectrolítics II (Dra. Troya) 19/2/2024**
  - Hipopotassèmia
  - Hiperpotassèmia
  - Alcalosi
  - Acidosi
- 5. Tractaments substitutius de la malaltia renal I (Dra. Troya) 21/2/2024**
  - Hemodiàlisi: principis físics, circuit extracorpori, accés vascular (fístula arteriovenosa, catèters), tipus de membranes i de líquids
  - Diàlisi peritoneal: principis físics, tipus, accés peritoneal (catèter)
  - Tractament conservador de les manifestacions urèmiques
- 6. Tractaments substitutius de la malaltia renal II (Dra. Cañas) 23/2/2024**
  - Trasplantament: tipus (renal, renopancreàtic, renohepàtic)
  - Compatibilitat
  - Immunosupressió
  - Resultats del programa a Catalunya
  - Llista d'espera i donació
- 7. Nefropatia diabètica i obesitat (Dra. Molina) 26/2/2024**
  - c. Importància sanitària, fisiopatologia, clínica, factors de progressió, diagnòstic i tractament
  - d. Altres nefropaties en els diabètics

8. Glomerulonefritis I (Dr. Ara) 28/2/2024

- Fisiopatologia i mecanisme de lesió glomerular d'origen immune
- Síndrome nefròtica
- Classificació causes, evolució i tractament de les glomerulonefritis proliferatives (endocapil·lar i extracapil·lar)

9. Glomerulonefritis II (Dr. Ara) 1/3/2024

- Classificació causes, evolució i tractament de les glomerulonefritis (canvis mínims, membranosa, segmentaria i focal)
- Classificació causes, evolució i tractament de les glomerulonefritis mesangial IgA, mesangio-capil·lar

10. Nefropaties secundaries a malalties sistèmiques autoimmunes (Dra. Molina) 4/3/2024

- Nefropatia lúpica: importància, formes lesionals, clínica, tractament i pronòstic
- Vasculitis sistèmiques amb afectació renal (PAN i PAM, poliangeïtis granulomatosa, poliangeïtis eosinofílica, esclerodèrmia): clínica i tractament
- Altres:
  - Amiloïdosi
  - Mieloma múltiple
  - Nefropatia fibril·lar
  - Síndrome hemolític-urèmic
  - Altres malalties glomerulars: Crioglobulinèmia, Sd Goodpasture, Schönlein-Henoch

11. Nefropatia intersticial (Dra. Juega) 6/3/2024

- Definició, causes, evolució i tractament
- Pielonefritis aguda i crònica: causes, clínica i tractament
- Nefropatia per analgèsics: causes, clínica, tractament i importància de la seva prevenció

12. Hipertensió i risc cardiovascular (Dra. Troya) 11/3/2024

- Diagnòstic
- Tractament
- Valoració del risc cardiovascular
- Maneig del risc cardiovascular

13. Nefropaties d'origen vasculars (Dra. Troya) 12/3/2024

- Patologia vasculorrenal
- Nefroangioesclerosi
- Malaltia tromboembòlica renal
- HTA en embaràs

14. Malalties renals genètiques i hereditàries (Dra. Graterol) 13/3/2024

- Tipus d'herència
- Estudi de les malalties nefrogenètiques

- Poliquistosi renal: tipus, fisiopatologia, genètica, clínica, pronòstic i tractament
- Malaltia Alport
- Malaltia de Fabry
- Tubulopaties: definició i classificació
- Alteracions del complement

b. Seminari

	TEMA	DATA	HORA	PROFESSOR
1	Grup 1	14/3/2024	11.30-12.30	Dra. Graterol
2	Grup 2	14/3/2024	12.30-13.30	Dra. Graterol
3	Grup 3	14/3/2024	13.30-14.30	Dra. Cañas

c. Pràctica simulació clínica avançada humans

	TEMA	DATA	HORA	PROFESSOR
1	Grup 1	21/3/2024	11.30-12.30	Dr. Juega/Romero
2	Grup 2	2/4/2024	11.30-12.30	Dr. Juega/Romero
3	Grup 3	3/4/2024	11.30-12.30	Dr. Juega/Romero
4	Grup 4	4/4/2024	11.30-12.30	Dr. Juega/Romero

Segons l'estat epidemiològic SARS-Cov2, les directrius de la Universitat Autònoma de Barcelona i de la Unitat Docent pot variar la seva estructura.

8. BIBLIOGRAFIA

- Farreras-Rozman. Medicina Interna 19ª edició. 2020. Ed Panamericana
- Nefrologia al dia: <https://nefrologiaaldia.org/>
- Nefrologia Hernando. 5ª edició 2022. Ed Panamericana